

Posudek diplomové práce Moniky Povrazníkové „Zisťovanie diabetes distress syndrómu u českých pacientov s diagnózou diabetes mellitus“

Odborná literatúra o psychosociálnych aspektoch diabetu je veľmi bohatá, Koncept diabetes distress syndromu však nemá dlhou výskumnou tradíciu a v českej literatúre prakticky zastúpený nie je. Z týchto dôvodov diplomandka mohla vychádzať iba z zahraničných zdrojov.

Diplomová práca v rozsahu 56 strán textu je rozdelená obvyklým spôsobom na teoretickú a empirickú časť. Ďalej je tu zoznam literatúry, zoznam grafov, tabuliek, zkratok a príloh.

Teoreticko-literárny prehľad je veľmi dobre štruktúrovaný. Autorka predstavuje danú problematiku v päť kapitolách. Prvá sa týka ochorenia diabetom melitus (DM). Všetchny nasledujúce kapitoly sú už venované v súlade s zametrením diplomovej práce konceptu diabetes distress syndromu a to nasledujúcim spôsobom: metódy jeho merania, charakteristika na základe výsledkov zahraničných štúdií (stabilita v čase, emočné záťaž, nároky režimu, dopad diabetu do pracovnej oblasti atď.). Posledná pätá kapitola tejto časti na príkladoch uvádza možné intervencie ako znížiť diabetický distress, resp. dopad diabetu na život pacientov.

Empirická časť je naviazaná na konkrétne šetrenie, ktoré bolo realizované počas skupinového edukačného kurzu, ktorý prebiehal v zdravotníckych zariadeniach v 9 mestech ČR. Štruktúra i zametrenie kurzu sú v práci uvedené. Výskum má kvantitatívny charakter. Súbor tvorí 66 pacientov s DM 2. typu, ktorí boli oslovení zapojenými diabetológmi a praktickými lekármi k účasti. V souboru bolo 34 mužov a 32 žien, priemerný vek 62 rokov. Cieľom bolo zistiť u účastníkov kurzu ev. zmenu diabetického distressu a kompenzácie diabetu. Sledované parametre boli zisťované 3x – na začiatku kurzu, po jeho skončení a s odstupom 6 mesiacov. Súbor, jeho charakteristiky, hypotézy a použitá metóda (Škála diabetického distressu DDS) sú v práci adekvátne popísané. Zistené údaje sú podrobne uvedené, vrátane tabuliek a grafov. Bola vykonaná i položková analýza.

Kapitola diskusie je podrobná a predovšetkým obsahovo kvalitná. I tu sú citované zahraničné štúdie a ich výsledky v porovnaní s údajmi empirického šetrenia v rámci diplomovej práce.

Na prácu veľmi kladne hodnotím teoreticko-literárny prehľad, v ktorom diplomandka vychádzala z veľkého množstva aktuálnych zahraničných zdrojov. Cituje tu pozoruhodný počet štúdií týkajúcich sa konceptu diabetického distressu a jeho možných súvislostí ako s fyziologickými faktormi (napr. typ DM, kompenzácia DM, komplikácie), tak s psychosociálnymi (spôsoby zvládania záťaž, odlíšenie od depresie) a demografickými (napr. pohlavie, vek).

Pri spracovaní empirických údajov sa diplomandka musela vyrovnať s reálnymi ťažkosťami, ktoré provázaly zber údajov realizovaný zdravotníkmi na mnohých pracoviskách. Dôsledkom bolo nižšie množstvo vyplnených dotazníkov predovšetkým po skončení kurzu, nekompletné odpovede atď.

Práca a jej výsledky sú nesporné prínosné – nová metóda, realizácia v klinickej praxi, položková analýza. Lze iba súhlasiť s autorkou, že „účelom diplomovej práce je priniesť českým

příspěvek k problematice diabetického distresu a navrhnout postupy pro jeho další studie v našich končinách“.

Grafická forma je adekvátní, ev. překlepy nemohu posoudit (text je ve slovenštině). Seznam citovaných zdrojů čítá 9 stran téměř výlučně zahraničních a aktuálních.

Diplomová práce Moniky Povrazníkové „Zisťovanie diabetes distres syndrómu u českých pacientov s diagnózou diabetes mellitus“ splňuje nároky kladené na diplomovou práci a doporučuji ji k obhajobě.

Návrh hodnocení: výborně

V Praze dne 21. srpna 2020

PhDr. Tamara Hrachovinová, CSc.